

ORCHID PROJECT

THE LAW AND FGM/C

THE NETHERLANDS

DECEMBER 2021

National Legal Framework

Overview of National Legal Framework in the Netherlands

National legislation:

- x Specific law/provision criminalising FGM/C
- x Provides a definition of FGM/C
- ✓ Criminalises the performance of FGM/C
- ✓ Criminalises the procurement, arrangement and/or assistance of acts of FGM/C
- x Obligation to report incidents of FGM/C to the authorities
- ✓ Criminalises the participation of medical professionals in acts of FGM/C
- x Extraterritorial application regardless of double criminality

Introduction

The Netherlands is a small, but densely populated country with an estimated population of 17.5 million.¹ The country is a constitutional monarchy with a parliamentary democracy. It has a civil-law legal system.

FGM/C Prevalence

The health expertise centre of the Netherlands, Pharos, has estimated that, as of 1 January 2018, 41,000 women who had undergone female genital mutilation/cutting (FGM/C) were living in the Netherlands, 15,000 of whom had undergone Type III (infibulation). The majority of these women (82%) originated in six countries: Iraq (1,600 women); Sudan (1,900); Eritrea (4,000); Ethiopia (5,900); Egypt (6,000); and the majority from Somalia (14,000). Pharos also estimated that 4,200 girls under the age of 19 who are currently living in the Netherlands are at risk of undergoing FGM/C in the next 20 years.²

National Legal Framework

General Law

There is no specific FGM/C law in the Netherlands. FGM/C is criminalised through an official statement by the Government under the general laws criminalising simple assault and aggravated assault, **Articles 300–303 of the Criminal Code of the Kingdom of Netherlands (1881, amended 2012)** (the *Criminal Code*).³

A crime is defined as ‘aggravated assault’ (**Articles 302 and 303**) if there is intent to inflict grievous bodily harm. ‘Intention’ denotes that a person is aware of the fact that the offense could cause grievous bodily harm and knowingly accepts this chance. While it can also result in grievous bodily harm, ‘simple assault’ refers to cases where the offender did not have the intention to cause such harm. The offender may have intended to inflict bodily harm, but less severe.

FGM/C as Grievous Bodily Harm

In 2018, the Supreme Court of the Netherlands stated in a so-called ‘overview case’ that, for grievous bodily harm to apply, one needs to consider (a) the nature of the injuries; (b) the necessity and nature of medical intervention required; and (c) the expectation of (full) recovery.⁴ Based on the court’s statement, one can show that FGM/C constitutes grievous bodily harm in the following manner.

- Regarding the nature of the injuries, the court explicitly stated that the loss of senses, mutilation and/or paralysis are considered 'grievous bodily harm'. Clearly, this definition of the nature of the injury suggests that FGM/C constitutes grievous bodily harm.
- Since the complications associated with FGM/C also often require medical intervention, this too suggests that FGM/C constitutes grievous bodily harm.
- Lastly, since recovery from FGM/C is only (cosmetically) possible to a certain extent via plastic surgery, this also places FGM/C within the scope of grievous bodily harm.

Additionally, the Court has stated that a prolonged period of recovery and uncertainty as to the possibility and extent of recovery factor into considerations of whether an act constitutes grievous bodily harm. Both of these may be applicable in a case of FGM/C.

In the only criminal case regarding FGM/C in the Netherlands, the Office of the Public Prosecutor qualified the injuries as grievous bodily harm, and neither the court nor the defence objected to this classification.⁵

FGM/C as Aggravated Assault

Since someone does not commit FGM/C without knowing what the procedure entails, it is unlikely that intent will not be present. It is most likely, therefore, that committing FGM/C or having FGM/C committed will be qualified as 'premeditated aggravated assault' under **Article 303**.

Definition of FGM/C

Dutch law does not include a definition of 'FGM/C'. However, the Dutch Government adheres to the term 'female genital mutilation' as used by the World Health Organization (the *WHO*), but uses a definition that slightly differs from that of the WHO's. In the Netherlands, FGM/C is understood to encompass:

- **infibulation** – the partial or total removal of the clitoris and the labia minora, upon which the labia majora are sutured to each other;
- **excision** – the removal of the clitoris and the partial or total removal of the labia minora;
- **circumcision** – the removal of the clitoral hood; and
- **incision** – puncturing or cutting the clitoral hood with the goal of extracting several drops of blood.⁶

The first three (infibulation, excision and circumcision) amount to 'mutilation' and are regarded as punishable as (premeditated) aggravated assault under **Articles 300–303**. The fourth type *can* amount to a mutilation.⁷

Women and Girls of All Ages

The performance of FGM/C on women and girls of all ages has been criminalised in the Netherlands. The age of the victim does not change anything about the criminality of either assault or aggravated assault. However, age does play a role in the extraterritorial application of the Criminal Code (see 'Extraterritoriality' below).

Procuring, Aiding and Abetting

A person who procures FGM/C is likely to be found guilty of 'joint commission of the offence' and be criminally liable as an offender under **Article 47(1)(1) of the Criminal Code**.

In order for 'joint commission of the offence' to apply, one must prove that it was the intention of a person to cooperate with others to commit the offence and that persons were acting in a conscious and close cooperation with each other. One must prove, therefore, the double intention of the offender (*dubbel opzet*). For example, parents contracting and paying a cutter are working together to have a girl undergo FGM/C, even though the parents may not touch the girl or be present for the act.⁸

A person who does not act on the FGM/C himself but who, by gifts, promises, abuse of authority, violence, threats or deception, or by providing an opportunity, means or information, intentionally provokes the offence, can be criminally held liable as an offender under **Article 47(1)(2)**.

Those who aid in and abet the commission of FGM/C, but are not as closely involved in planning or cooperating to commit FGM/C, are criminally liable as 'accomplices' under **Article 48(1)**.

Allowing the Use of Premises

Allowing the use of premises for FGM/C is criminalised in the Netherlands through general criminal law. This can be qualified as 'intentionally aiding and abetting the commission of an offence' under **Article 48(1) of the Criminal Code**, or as 'intentionally providing opportunity for the commission of an offence' under **Article 48(2)**. Either way, a person who allows the use of premises for FGM/C is criminally liable as an accomplice.

Providing or Possessing Tools

Both providing or possessing tools for the specific purpose of performing FGM/C have been criminalised in the Netherlands. Providing tools without any further involvement in the planning or the commission of FGM/C is punishable under **Article 48(2) of the Criminal Code**. Any person who provides tools for FGM/C is criminally liable as an accomplice to the offence. Possessing tools for FGM/C can be qualified as 'preparation to commit an offence', which is punishable in the case of (premeditated) aggravated assault under **Article 46(1) of the Criminal Code**. This Article states that intentionally obtaining or having possession of objects intended for the commission of an offence is punishable by *half of the maximum sentence of the intended offence*.

Failure to Report FGM/C

Failing to report FGM/C has not been criminalised in the Netherlands. However, organisations and self-employed professionals are obligated by the **Law on Mandatory Reporting of Domestic Violence and Child Abuse⁹** to have a '**reporting code**' in case of suspicions of violence and child abuse, including FGM/C. The reporting code must contain steps to evaluate if a suspicion is grounded and what action a professional will take in that case.¹⁰ However, whether the professional actually reports a case to the Dutch national centre for advice on and reporting of domestic violence and child abuse – *Veilig Thuis* ('Safe At Home') – is up to the professional's discretion. If a professional officially reports a case, it is up to the discretion of Veilig Thuis whether it will report the case to the authorities or the Dutch Council for the Child. In practice, this rarely happens, which has prompted an ongoing Government investigation.¹¹

Medicalised FGM/C

Medicalised FGM/C has been criminalised in the Netherlands. It is probable that, if a surgeon performed FGM/C, the surgeon would be tried under the general provisions for assault or aggravated assault, **Articles 300–303**. In addition, medicalised FGM/C would also be prohibited in the Netherlands under a specialised general law, **Article 436(2) of the Criminal Code**, which states that any person who is licensed to practise a profession for which a licence is required by law and who, without necessity, exceeds the limits of his licence is liable for a fine. This would also apply to medical professionals performing FGM/C.

Article 436(1) states that any person who, without being licensed to practise a profession for which a licence is required by law, practises that profession without necessity is also liable for a fine. It is less clear if this, for example, could apply to someone without a medical licence who opens a clinic to perform FGM/C, since FGM/C is not recognised as a medical procedure and therefore no such licence exists for FGM/C. However, medicalised FGM/C does not seem to occur in the Netherlands, nor are there any indicators thereof.

Extraterritoriality

The Criminal Code has extended extraterritorial application to the commission of FGM/C abroad. It is remarkable that the Article on extraterritoriality, **Article 7 of the Criminal Code**, is one of only two provisions that specifically mention FGM/C.

Articles 7(2)(d) and (3) extend the application of the Criminal Code to any person with Dutch nationality, any person who will later attain Dutch nationality or any person who has permanent residence in the Netherlands who commits assault or aggravated assault amounting to FGM/C on a female under the age of 18, wherever the offence is committed.

Article 5 of the Criminal Code extends the application of the Criminal Code to anyone who commits an offence against a person with Dutch nationality or who has permanent residence in the Netherlands, if the Criminal Code prescribes a maximum sentence of at least eight years' imprisonment and the act is also a criminal offence in the country where it took place (the requirement of double criminality). Therefore, if FGM/C is qualified as (premeditated) aggravated assault, the victim is Dutch or lives in the Netherlands, and FGM/C is criminal in the country where it takes place, the perpetrators are also punishable by Dutch Law. In these cases, the age of the victim does not play a role.

Penalties

Three factors influence the penalties for FGM/C.

- The penalty firstly depends on the form of assault the specific instance of FGM/C is qualified as, with **Articles 300–303** all having their own maximum sentences and aggravating circumstances.
- Secondly, the penalty depends on the relationship between the victim and the perpetrator. According to **Article 304(1)**, the terms of imprisonment under Articles 300–303 may be increased by one-third if the victim of the assault is the child, mother, spouse or partner of the offender.
- Thirdly, the penalty depends on the role of the perpetrator.

The maximum sentence for FGM/C that is classified as 'simple assault without grievous bodily harm' is three years' imprisonment, increasing to four years if the victim is the offender's own child, or a fine of up to €21,750.

The maximum sentence for FGM/C that is classified as 'premeditated aggravated assault' is twelve years' imprisonment, increasing to sixteen years if the victim is the offender's own child, or a fine of up to €87,000.

If someone has prepared for FGM/C by possessing tools or contracting a cutter, for example, **Article 46(2)** prescribes that the maximum sentence is *half of the maximum sentence of the intended offence*. This means that, in a case of preparing for premeditated aggravated assault on one's own child, *the maximum sentence would be eight years*.

If someone is an accomplice to an offence, **Article 49(1)** prescribes that the maximum sentence this person can receive is *two-thirds of the maximum sentence of the offence*. If someone, for example, allows the use of their premises for FGM/C, and FGM/C is qualified as 'premeditated aggravated assault', *the maximum sentence for the accomplice would be eight years*.

Prescription Period

The differing terms of imprisonment influence the 'prescriptive period'. The prescriptive period is the set amount of time after an event or crime during which legal steps can be taken; for example, pressing charges. **Articles 70(1)(2) to 70(1)(4) of the Criminal Code** determine prescriptive periods as follows:

- *six years* for crimes for which the maximum sentence is no more than three years' imprisonment;

- twelve years for crimes for which the maximum sentence is between three- and eight-years' imprisonment;
- twenty years for crimes for which the maximum sentence is between eight- and twelve-years' imprisonment; and
- there is *no prescriptive period* for crimes for which the maximum sentence is twelve years' imprisonment or more.

It is noteworthy that an exception in the Dutch Criminal Code has been made especially for FGM/C. Under **Article 71(3) of the Criminal Code**, the prescriptive period for FGM/C starts the day after the victim turns 18 if she was under the age of 18 when FGM/C was performed on her. Based on this framework, and assuming that FGM/C took place before the age of 18:

- The shortest prescriptive period in a case of FGM/C would be *six years*, for a case where FGM/C is qualified as 'simple assault without grievous bodily harm' and the victim is not the child of the perpetrators. In this scenario, the victim will have the possibility of pressing charges until the day after she turns 24.
- This scenario is very unlikely, since it is more likely that FGM/C would be qualified as 'grievous bodily harm'. Even if the intention of that harm cannot be proven, the maximum sentence for 'simple assault resulting in grievous bodily harm' is four years' imprisonment, extending the prescription period to *twelve years*. In this scenario, the victim will have the possibility of pressing charges until the day after she turns 30.
- However, since FGM/C would most likely be qualified as 'premeditated aggravated assault', for which the maximum sentence is twelve years' imprisonment, the prescription period would extend to *twenty years*. In this scenario, the victim will have the possibility of pressing charges until the day after she turns 38.
- Finally, if the victim is the perpetrator's own child and the FGM/C is qualified as 'premeditated aggravated assault', for which the maximum sentence is sixteen years' imprisonment, there will be *no prescriptive period*. In this scenario, the victim will have the possibility of pressing charges at any point in her lifetime.

Protection

Protecting Uncut Girls and Women

Civil family law in the Netherlands provides protection for uncut girls under the age of 18 who are at considerable risk of undergoing FGM/C. These girls can be put under the supervision of a certified custodial institution by order of a juvenile court, based on **Article 255(1) of Book 1 of the Dutch Civil Code**.

When a girl is placed under supervision, she continues to live at home with her parents, but special attention is paid to her persona and situation. A girl can be placed under supervision at the request of the Dutch Child Protection Council, the Public Prosecutors Office or a parent or legal guardian.

Furthermore, based on **Article 265b(1) of Book 1 of the Dutch Civil Code**, a juvenile court can, by means of an order, authorise a certified custodial institution who has the supervision of a child to take that child into care. When a girl is taken into care, she is taken out of her home. A child can be taken into care if it is deemed necessary in the interest of the care and upbringing of the child or to examine the mental and physical wellbeing of the child, at the request of the certified custodial institution.

There are no specific protective measures or laws in place for uncut women above the age of 18.

Government Obligations

There are no national laws in the Netherlands containing specific obligations related to FGM/C for governments.

However, the Netherlands has a monistic system regarding international law, based on **Article 93 of the Constitution**. Since the Netherlands has signed and ratified the **Istanbul Convention**, the obligations contained therein are a direct part of the national law. Under **Article 8 of the Istanbul Convention**, the Government is required to allocate appropriate funds to combat and prevent all forms of violence covered by the Convention, which includes FGM/C. Under **Article 11 of the Istanbul Convention**, the Government is required to collect data on all forms of violence covered by the Convention. Under **Article 24 of the Istanbul Convention**, the Government must take the necessary measures to set up state-wide, round-the-clock (24/7) telephone helplines, free of charge, to provide advice to callers confidentially, or with due regard for their anonymity, in relation to all forms of violence covered by the scope of the Convention.

National Coordinating Committee

There is currently no national coordinating committee for FGM/C in the Netherlands; neither is there a law that contains an obligation to establish one. However, the Dutch Government does have the intention of establishing a **National Expertise Centre** in order to encourage reporting of FGM/C.¹²

Implementation of The Law

Court Cases

There has only been one criminal case regarding FGM/C in the Netherlands.¹³

In that case, a Moroccan father was arrested and accused of aggravated assault (under **Articles 303 and 304 of the Criminal Code**) because he was said to have mutilated the genitals of his five-year-old daughter. The genital mutilation in this case included the removal of the larger part of the left labia minora and the clitoral hood of the young girl.

Although it was ascertained that the victim's genitals were mutilated, the defendant was not found guilty of committing FGM/C (although he was sentenced on other grounds). The reason for acquittal was the lack of evidence that the father had been the person performing the mutilation. In addition, the court also had doubts about the reliability and authenticity of the statements of the victim.

There are two remarkable issues in this case:

- a specialised gynaecologist stated that the injuries did not look like traditional FGM/C, but a random mutilation to the genitalia (also because of the asymmetric cutting); and
- the father and child were of Moroccan descent; however, FGM/C is not prevalent in either Morocco itself nor within the Moroccan diaspora elsewhere in the world.

Conclusions and Recommendations

Conclusions

The criminality of FGM/C and the application of the **Criminal Code** to FGM/C has been confirmed by the Dutch Government through a **governmental order**.

The definition of 'FGM' maintained in the governmental order covers at least Types I to III, but excludes variations of Type IV and omits the criterion of the lack of medical necessity. **Medicalised FGM/C** is not specifically addressed, but is likely to be covered by the general criminality of FGM/C.

Procuring, aiding and abetting FGM/C are criminalised in the Netherlands through general criminal law.

There is an **obligation to report** FGM/C or planned FGM/C in the Netherlands.

The Criminal Code extends **extraterritorial application** of Dutch criminal law to the performance of FGM/C abroad, regardless of double criminality, if the victim is a minor and if the *perpetrator* has Dutch nationality, later acquires Dutch nationality or is a habitual resident of the Netherlands. The Criminal Code extends **extraterritorial application** to the performance of FGM/C abroad, under the requirement of double criminality, if the *victim* has Dutch nationality or is a habitual resident of the Netherlands.

Recommendations

We recommend that the Netherlands instate an obligation for (at least) relevant professionals and institutions to report cases where FGM/C has been committed and cases where there are reasonable grounds to believe that FGM/C may be committed imminently.

We recommend that the Netherlands extend extraterritorial application of Dutch criminal law to the performance of FGM/C abroad, regardless of double criminality, in cases where only the victim has Dutch nationality or is a habitual resident of the Netherlands; additionally, that the age restriction be removed for the victim if the perpetrator has Dutch nationality or is a habitual resident of the Netherlands.

We also recommend that the Netherlands instate a system similar to the British Female Genital Mutilation Protection Orders to guarantee the efficient protection of girls and women at risk of FGM/C and other harmful traditional practices.

Appendix I: International and Regional Treaties

THE NETHERLANDS	Signed	Ratified/ Acceded	Reservations on reporting?
International			
International Covenant on Civil & Political Rights (1966) (ICCPR)¹⁴	✓ 1969	✓ 1978	No
International Covenant on Economic, Social & Cultural Rights (1966) (ICESCR)¹⁵	✓ 1969	✓ 1978	No
Convention on the Elimination of All forms of Discrimination Against Women (1979) (CEDAW)¹⁶	✓ 1980	✓ 1980	No
Convention on the Rights of the Child (1989) (CRC)¹⁷	✓ 1990	✓ 1995	No
Regional			
Istanbul Convention¹⁸	✓ 2012	✓ 2015	No
European Convention on Human Rights¹⁹	✓ 1950	✓ 1954	No

'Signed': a treaty is signed by countries following negotiation and agreement of its contents.

'Ratified': once signed, most treaties and conventions must be ratified (i.e. approved through the standard national legislative procedure) to be legally effective in that country.

'Acceded': when a country ratifies a treaty that has already been negotiated by other states.

Appendix II: National Laws

Dutch Criminal Code

Art. 5

- 1) De Nederlandse strafwet is toepasselijk op een ieder die zich buiten Nederland schuldig maakt aan een misdrijf tegen een Nederlander, een Nederlandse ambtenaar, een Nederlands voertuig, vaartuig of luchtvaartuig, voor zover op dit feit naar de wettelijke omschrijving een gevangenisstraf van ten minste acht jaren is gesteld en daarop door de wet van het land waar het begaan is, straf is gesteld.
- 2) Met een Nederlander wordt voor de toepassing van het eerste lid gelijkgesteld de vreemdeling die in Nederland een vaste woon- of verblijfplaats heeft.

Art. 7

- 1) De Nederlandse strafwet is toepasselijk op de Nederlander die zich buiten Nederland schuldig maakt aan een feit dat door de Nederlandse strafwet als misdrijf wordt beschouwd en waarop door de wet van het land waar het begaan is, straf is gesteld.
- 2) De Nederlandse strafwet is voorts toepasselijk op de Nederlander die zich buiten Nederland schuldig maakt:
  - a) aan een van de misdrijven omschreven in de Titels I en II van het Tweede Boek en in de artikelen 192a tot en met 192c, 197a tot en met 197c, 206, 237, 272 en 273;
  - b) aan een van de misdrijven omschreven in de artikelen 177, 178, 179, 180, 189, 200, 207a, 285a en 361, voor zover het feit gericht is tegen de rechtspleging van het Internationaal Strafhof;
  - c) aan een van de misdrijven omschreven in de artikelen 240b en 242 tot en met 250;
  - d) aan een van de misdrijven omschreven in de artikelen 300 tot en met 303, voor zover het feit oplevert genitale verminking van een persoon van het vrouwelijke geslacht die de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt;
  - e) aan het misdrijf omschreven in artikel 284.
- 3) Met een Nederlander wordt voor de toepassing van het eerste en het tweede lid, onder b tot en met e, gelijkgesteld de vreemdeling die na het plegen van het feit Nederlander wordt alsmede, voor de toepassing van het eerste en tweede lid, de vreemdeling die in Nederland een vaste woon- of verblijfplaats heeft.

Art. 46

- 1) Voorbereiding van een misdrijf waarop naar de wettelijke omschrijving een gevangenisstraf van acht jaren of meer is gesteld is strafbaar, wanneer de dader opzettelijk voorwerpen, stoffen, informatiedragers, ruimten of vervoermiddelen bestemd tot het begaan van dat misdrijf verwerft, vervaardigt, invoert, doorvoert, uitvoert of voorhanden heeft.
- 2) Het maximum van de hoofdstraffen op het misdrijf gesteld wordt bij voorbereiding met de helft verminderd.
- 3) Geldt het een misdrijf waarop levenslange gevangenisstraf is gesteld, dan wordt gevangenisstraf opgelegd van ten hoogste vijftien jaren.
- 4) De bijkomende straffen zijn voor voorbereiding dezelfde als voor het voltooide misdrijf.
- 5) Onder voorwerpen worden verstaan alle zaken en alle vermogensrechten.

Art. 47

1. Als daders van een strafbaar feit worden gestraft:
  - a. zij die het feit plegen, doen plegen of medeplegen;

- b. zij die door giften, beloften, misbruik van gezag, geweld, bedreiging, of misleiding of door het verschaffen van gelegenheid, middelen of inlichtingen het feit opzettelijk uitlokken.
2. Ten aanzien van de laatsten komen alleen die handelingen in aanmerking die zij opzettelijk hebben uitgelokt, benevens hun gevolgen.

Art. 48

Als medeplichtigen van een misdrijf worden gestraft:

1. zij die opzettelijk behulpzaam zijn bij het plegen van het misdrijf;
2. zij die opzettelijk gelegenheid, middelen of inlichtingen verschaffen tot het plegen van het misdrijf.

Art. 49

1. Het maximum van de hoofdstraffen op het misdrijf gesteld wordt bij medeplichtigheid met een derde verminderd.
2. Geldt het een misdrijf waarop levenslange gevangenisstraf is gesteld, dan wordt gevangenisstraf opgelegd van ten hoogste twintig jaren.
3. De bijkomende straffen zijn voor medeplichtigheid dezelfde als voor het misdrijf zelf.
4. Bij het bepalen van de straf komen alleen die handelingen in aanmerking die de medeplichtige opzettelijk heeft gemakkelijk gemaakt of bevorderd, benevens hun gevolgen.

Art. 70

1. Het recht tot strafvordering vervalt door verjaring:
  - a. in drie jaren voor alle overtredingen;
  - b. in zes jaren voor de misdrijven waarop geldboete, hechtenis of gevangenisstraf van niet meer dan drie jaren is gesteld;
  - c. in twaalf jaren voor de misdrijven waarop tijdelijke gevangenisstraf van meer dan drie jaren is gesteld;
  - d. in twintig jaren voor de misdrijven waarop gevangenisstraf van acht jaren of meer is gesteld.
2. In afwijking van het eerste lid verjaart het recht tot strafvordering niet:
  - a. voor de misdrijven waarop gevangenisstraf van twaalf jaren of meer is gesteld;
  - b. voor de misdrijven, omschreven in de artikelen 240b, tweede lid, 243, 245 en 246, voor zover het feit is gepleegd ten aanzien van een persoon die de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt.

Art. 71

De termijn van verjaring vangt aan op de dag na die waarop het feit is gepleegd, behoudens in de volgende gevallen:

1. bij de misdrijven omschreven in de artikelen 173, eerste lid, en 173b, vangt de termijn aan op de dag na die waarop het misdrijf ter kennis is gekomen van een ambtenaar belast met de opsporing van strafbare feiten;
2. bij valsheid op de dag na die waarop gebruik is gemaakt van het voorwerp ten opzichte waarvan de valsheid gepleegd is;
3. bij de misdrijven omschreven in de artikelen 240b, eerste lid, 247 tot en met 250, 273f, 284 en 285c, voor zover gepleegd tegen een persoon die de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt, de artikelen 300 tot en met 303, voor zover het feit oplevert genitale verminking van een persoon van het vrouwelijke geslacht die de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt of voor zover het feit oplevert mishandeling van een persoon die de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt dan wel het misdrijf, omschreven in artikel 302, voor

- zover het feit oplevert gedwongen abortus of gedwongen sterilisatie van een persoon van het vrouwelijke geslacht die de leeftijd van achttien jaren nog niet heeft bereikt, op de dag na die waarop die persoon achttien jaren is geworden;
4. bij de misdrijven omschreven in de artikelen 279 en 282, eerste en tweede lid op de dag na die van de bevrijding of de dood van hem tegen wie onmiddellijk het misdrijf gepleegd is;
  5. bij de overtredingen omschreven in de artikelen 465, 466 en 467, op de dag na die waarop ingevolge de voorschriften gegeven in of ter uitvoering van artikel 18c van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, de aldaar bedoelde registers waaruit zodanige overtreding blijkt, naar de centrale bewaarplaats, bedoeld in afdeling 8 van hoofdstuk 1 van het Besluit burgerlijke stand 1994 zijn overgebracht.

Art. 300

1. Mishandeling wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren of geldboete van de vierde categorie.
2. Indien het feit zwaar lichamelijk letsel ten gevolge heeft, wordt de schuldige gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren of geldboete van de vierde categorie.
3. Indien het feit de dood ten gevolge heeft, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren of geldboete van de vierde categorie.
4. Met mishandeling wordt gelijkgesteld opzettelijke benadeling van de gezondheid.
5. Poging tot dit misdrijf is niet strafbaar.

Art. 301

1. Mishandeling gepleegd met voorbedachten rade wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren of geldboete van de vierde categorie.
2. Indien het feit zwaar lichamelijk letsel ten gevolge heeft, wordt de schuldige gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren of geldboete van de vierde categorie.
3. Indien het feit de dood ten gevolge heeft, wordt hij gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste negen jaren of geldboete van de vijfde categorie.

Art. 302

1. Hij die aan een ander opzettelijk zwaar lichamelijk letsel toebrengt, wordt, als schuldig aan zware mishandeling, gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste acht jaren of geldboete van de vijfde categorie.
2. Indien het feit de dood ten gevolge heeft, wordt de schuldige gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste tien jaren of geldboete van de vijfde categorie.

Art. 303

1. Zware mishandeling gepleegd met voorbedachten rade wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twaalf jaren of geldboete van de vijfde categorie.
2. Indien het feit de dood ten gevolge heeft, wordt de schuldige gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vijftien jaren of geldboete van de vijfde categorie.

Art. 304

De in de artikelen 300-303 bepaalde gevangenisstraffen kunnen met een derde worden verhoogd:

1. ten aanzien van de schuldige die het misdrijf begaat tegen zijn moeder, zijn vader tot wie hij in familierechtelijke betrekking staat, zijn echtgenoot, zijn levensgezel, zijn kind, een kind over wie hij het gezag uitoefent of een kind dat hij verzorgt of opvoedt als behorend tot zijn gezin;
2. indien het misdrijf wordt gepleegd tegen een ambtenaar gedurende of ter zake van de rechtmatige uitoefening van zijn bediening;
3. indien het misdrijf wordt gepleegd door toediening van voor het leven of de gezondheid schadelijke stoffen.

Art. 436

1. Hij die, niet toegelaten tot de uitoefening van een beroep waartoe de wet een toelating vordert, buiten noodzaak dat beroep uitoefent, wordt gestraft met geldboete van de tweede categorie.
2. Hij die, toegelaten tot de uitoefening van een beroep waartoe de wet een toelating vordert, buiten noodzaak in de uitoefening van dat beroep de grenzen van zijn bevoegdheid overschrijdt, wordt gestraft met geldboete van de tweede categorie.
3. Indien tijdens het plegen van de overtreding nog geen twee jaren zijn verlopen sedert een vroegere veroordeling van de schuldige wegens gelijke overtreding onherroepelijk is geworden, kan in het geval van het eerste lid hechtenis van ten hoogste twee maanden of geldboete van de derde categorie, in het geval van het tweede lid hechtenis van ten hoogste een maand of geldboete van de derde categorie worden opgelegd.

Book 1 of the Dutch Civil Code

Art. 255

1. De kinderrechter kan een minderjarige onder toezicht stellen van een gecertificeerde instelling indien een minderjarige zodanig opgroeit dat hij in zijn ontwikkeling ernstig wordt bedreigd, en:
  - a. de zorg die in verband met het wegnemen van de bedreiging noodzakelijk is voor de minderjarige of voor zijn ouders of de ouder die het gezag uitoefenen, door dezen niet of onvoldoende wordt geaccepteerd, en
  - b. de verwachting gerechtvaardigd is dat de ouders of de ouder die het gezag uitoefenen binnen een gelet op de persoon en de ontwikkeling van de minderjarige aanvaardbaar te achten termijn, de verantwoordelijkheid voor de verzorging en opvoeding, bedoeld in artikel 247, tweede lid, in staat zijn te dragen.
2. ...etc.

Art. 265b

1. Indien dit noodzakelijk is in het belang van de verzorging en opvoeding van de minderjarige of tot onderzoek van diens geestelijke of lichamelijke gesteldheid, kan de kinderrechter de gecertificeerde instelling, bedoeld in artikel 1.1 van de Jeugdwet, die belast is met de uitvoering van de ondertoezichtstelling op haar verzoek machtigen de minderjarige gedurende dag en nacht uit huis te plaatsen.
2. De machtiging kan eveneens worden verleend op verzoek van de raad voor de kinderbescherming of op verzoek van het openbaar ministerie. De raad voor de kinderbescherming of het openbaar ministerie legt bij het verzoek, bedoeld in het eerste lid, het besluit van het college van burgemeester en wethouders, bedoeld in artikel 2.3, eerste lid, van de Jeugdwet over.
3. De kinderrechter kan in afwijking van het tweede lid een machtiging tot uithuisplaatsing verlenen zonder dat het college van burgemeester en wethouders een daartoe strekkend besluit heeft genomen, indien het belang van het kind dit vergt.
4. Voor opneming en verblijf als bedoeld in artikel 6.1.2, eerste lid, of 6.1.3, eerste lid, van de Jeugdwet is geen machtiging als bedoeld in het eerste lid vereist, doch een machtiging als bedoeld in genoemde artikelleden. Deze machtiging geldt voor de toepassing van artikel 265a als een machtiging als bedoeld in het eerste lid.

Dutch Constitution

Art. 93

Bepalingen van verdragen en van besluiten van volkenrechtelijke organisaties, die naar haar inhoud een ieder kunnen verbinden, hebben verbindende kracht nadat zij zijn bekendgemaakt.

-
- 1 Statistics Netherlands (2021) *Bevolkingsontwikkeling; regio per maand*, 29 April. Available at <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/37230ned/table> (accessed 6 May 2021).
  - 2 Pharos (2019) *Vrouwelijke Genitale Verminking: Omvang en risico in Nederland*, p.8. Available at <https://www.pharos.nl/kennisbank/vrouwelijke-genitale-verminking-omvang-en-risico-in-nederland/> (accessed 6 May 2021).
  - 3 Regeringsstandpunt inzake vrouwenbesnijdenis (1993) brief van 16 maart 1993. kenmerk GGB/HIZ/931029.
  - 4 ECLI:NL:HR:2018:1051, Par. 2.4 and 2.5.
  - 5 ECLI:NL:RBHAA:2009:BJ7447 and ECLI:NL:GHAMS:2010:BO8531.
  - 6 Amendement d.d. 24 juni 2004 tot Wijziging van het Wetboek van Strafrecht en de Wegenverkeerswet 1994 in verband met de herijking van een aantal wettelijke strafmaxima, Tweede Kamer, vergaderjaar 2003–2004, 28 484, nr. 41.
  - 7 *Ibid.*
  - 8 ECLI:NL:HR:2003:AJ1457.
  - 9 *Besluit Verplichte Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling Staatsblad* (2013) nr. 142 (14-03-2013). Available at <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2013-142.html> (accessed 6 May 2021).
  - 10 Government of the Netherlands (2013) *Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling (Rijksoverheid)*. Available at <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huiselijk-geweld/meldcode> (accessed 6 May 2021).
  - 11 *Actieagenda schadelijke praktijken, Kammerstukken II, 2019/2020, 28345/228 & 31015/228*, p.2. Available at <https://www.parlementairemonitor.nl/9353000/1/j9vvij5epmj1ey0/vl6fqclrly2> (accessed 6 May 2021).
  - 12 *Ibid.*
  - 13 ECLI:NL:RBHAA:2009:BJ7447 and ECLI:NL:GHAMS:2010:BO8531.
  - 14 *International Covenant on Civil and Political Rights* (1966) United Nations Treaty Collection: Status of Treaties. Available at https://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=IV-4&chapter=4&clang=_en (accessed 6 May 2021).
  - 15 *International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights* (1966) United Nations Treaty Collection: Status of Treaties. Available at https://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=IV-3&chapter=4 (accessed 6 May 2021).
  - 16 *Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women* (1979) United Nations Treaty Collection: Status of Treaties. Available at https://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=IND&mtdsg_no=IV-8&chapter=4&clang=_en#9 (accessed 6 May 2021).
  - 17 *Convention on the Rights of the Child* (1989) United Nation Treaty Collection: Status of Treaties. Available at https://treaties.un.org/pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=IV-11&chapter=4&clang=_en (accessed 6 May 2021).
  - 18 Council of Europe (2021) Chart of signatures and ratifications of Treaty 210, Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence. Available at <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/197/?module=signatures-by-treaty&treatynum=210> (accessed 6 May 2021).
  - 19 - Council of Europe (2021) *Chart of Signatures and Ratifications of Treaty 005, Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms*. Available at <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list?module=signatures-by-treaty&treatynum=210> (accessed 6 May 2021).
  - Council of Europe (2021) *Reservations and Declarations for Treaty 005, Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms*. Available at <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list?module=declarations-by-treaty&numSte=210&codeNature=0> (accessed 6 May 2021).

Cover images: Image of Holland from Canva stock library.

Mike San (2020) *Women in blue long sleeved shirt standing on green grass field . . .* Available at <https://unsplash.com/photos/wX969iVwU78>.

Please note that the use of a photograph of any girl or woman in this report does not imply that she has, nor has not, undergone FGM/C.

This report analyses and discusses the application of national (criminal) laws to the commission of FGM/C and any possible related crimes. It also explores other legal factors deemed relevant, such as legal obligations to report the commission or likely upcoming commission of FGM/C, available legal protective measures for girls and women at risk of FGM/C, and any obligations of national governments in relation to FGM/C.

The initial research conducted for this report consisted of a questionnaire developed by 28 Too Many (part of Orchid Project) and Ashurst LLP. The information contained in the responses to that questionnaire was then reviewed by Middelburg Human Rights Law Consultancy, updated and used as the basis of further research from relevant sources. This report is mainly based on primary legal sources such as legislation, case law and authoritative literature, but does use secondary sources such as government documents, journal articles and newspaper articles.

The information in this report has been compiled in cooperation with Dentons Europe LLP and associated entities, Ashurst LLP and Middelburg Human Rights Law Consultancy from documents that are publicly available and is for general information purposes only. This report has been prepared as a work of legal research only and does not represent legal advice in respect of any of the laws of the Netherlands. It does not purport to be complete or to apply to any particular factual or legal circumstance. It does not constitute, and must not be relied or acted upon as, legal advice or create an attorney-client relationship with any person or entity. Neither 28 Too Many, Orchid Project, Ashurst LLP, Middelburg Human Rights Law Consultancy or Dentons Europe LLP and associated entities nor any other contributor to this report accepts responsibility for losses that may arise from reliance upon the information contained herein, or any inaccuracies, including changes in the law since the research was completed in August 2021. No contributor to this report holds himself or herself out as being qualified to provide legal advice in respect of any jurisdiction as a result of his or her participation in this project or contribution to this report. Legal advice should be obtained from legal counsel qualified in the relevant jurisdiction/s when dealing with specific circumstances. It should be noted, furthermore, that in many countries there is a lack of legal precedent for the penalties laid out in the law, meaning that, in practice, lesser penalties may be applied.

Acknowledgements:

Ashurst LLP

Middelburg Human Rights Law Consultancy

Dentons Europe LLP and associated entities

Version 4, September 2023

© Orchid Project & 28 Too Many 2021
research@orchidproject.org

